

November
2019

Nyt om FGU#17

Indhold

Introduktion til orienteringsbrevet

1. Seminarer for FGU-bestyrelser og -direktører
2. Seminarer for administrative FGU-medarbejdere
3. Merit ift. hf-forberedelseseksamen på FGU
4. Indholds krav til kompetenceudviklingsforløb 2020
5. Prøveseminarer afholdes igen til foråret
6. Indsendelse af prøveplaner
7. Trivselsmåling på FGU er udskudt
8. FGU-institutionernes hjemmesider
9. Rejsepulje til studieture til Færøerne og Grønland
10. Inspiration fra sektoren

Introduktion til orienteringsbrevet

Børne- og Undervisningsministeriet udsender hermed orienteringsbrev om den forberedende grunduddannelse (FGU). Orienteringsbrevet giver indblik i de aktiviteter, der foregår omkring FGU lige nu.

Du kan få 'Nyt om FGU' ved at tilmelde dig UVM's nyhedsbrev. Hvis du vælger nyhedskategorien "Uddannelser til unge", vil du modtage 'Nyt om FGU'. Du kan tilmelde dig [her](#).

Orienteringsbrevet bliver også publiceret på www.uvm.dk/fgu

1. Seminarer for FGU-bestyrelser og -direktører

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) afholdt den 29. og 30. oktober 2019 seminarer for FGU-institutionernes bestyrelser og direktører/rektorer i henholdsvis Randers og København. Seminarerne bestod af ekspertoplæg om det gode samarbejde mellem institutionsbestyrelsen og direktør/rektor samt oplæg fra STUK om, hvad det statslige selveje betyder for bestyrelsernes ledelse af FGU-institutionerne. Herudover gav bestyrelsesforeningen for FGU-institutionerne 'FGU-Danmark' en status på uddannelsens opstart. Bestyrelserne og direktører/rektorerne bidrog efter oplæggene til drøftelsen med deres kommentarer på institutionernes opstart og aktuelle udfordringer.

2. Seminarer for administrative FGU-medarbejdere

STUK afholder to ens seminarer for administrative FGU-medarbejdere i hhv. Gladsaxe (på FGU Nord den 11. november 2019) og Silkeborg (på FGU Midtjylland den 13. november 2019).

Hensigten med seminarerne er at understøtte, at FGU-institutionerne kan løse en række opgaver i tilknytning til administration og institutionsdrift mest hensigtsmæssigt.

Emnerne vil bl.a. være:

- Administration af statens selvforsikringsordning
- Administration af specialpædagogisk støtte
- Årshjul for tilskudsindberetning, regnskab og revision mv.
- Konteringsvejledning

Der vil desuden fra STUK være medarbejdere til stede, som kan besvare spørgsmål på HR- og overenskomstområdet.

Tilmelding til seminaret foregår via FGU-direktørerne/ rektorerne.

3. Merit ift. hf-forberedelseksamen på FGU

På FGU kan eleverne tage forberedelseksamen til optagelse på den 2-årige uddannelse til hf-eksamen, som omfatter følgende beståede fag:

- Dansk niveau D eller Dansk som andetsprog niveau D
- Engelsk niveau D
- Matematik niveau D
- Samfundsfag mindst niveau G
- Naturfag mindst niveau G

FGU-elever, der ønsker at gennemføre hf-forberedelseksamen på FGU, kan få overført merit for allerede beståede fag til sit bevis. Dette kan ske på baggrund af § 32, stk. 2, punkt 8 i [bekendtgørelse om prøver og eksamen i grundlæggende erhvervsrettede uddannelser](#), hvor det fastsættes, at meritoverførte uddannelseselementer og prøver kan opføres på beviset. Se skabeloner for FGU-beviser [her](#).

Det betyder, at elever, der ønsker at gennemføre forberedelseksamen til optagelse på den 2-årige hf, kan drage nytte af allerede opnåede og beståede fag, således at deres uddannelsesforløb på FGU udelukkende kan indeholde de manglende fag og niveauer, der stilles krav om for at opnå adgang til den 2-årige uddannelse til hf-eksamen.

Eleven har krav på optagelse på den 2-årige hf i den førstkommande termin, efter at den sidste af de prøver, der indgår i eksamenen for den pågældende, er bestået.

4. Indholds krav til kompetenceudviklingsforløb 2020

STUK modtager fortsat en del spørgsmål omkring indholdskravene for de institutionsrettede kompetenceforløb.

I forlængelse af spørgsmålene skal det præciseres, at forløbene emnemæssigt skal indeholde ét eller flere af de 19 temaer, som fremgår af vejledningen om puljen til kompetenceudvikling af lærere og ledere i FGU side 7. Det gælder uanset, hvilken leverandør institutionen vælger til kompetenceudviklingen. Professionshøjskolerne har udviklet seks forløb, som dækker de 19 temaer, men hverken FGU-institutioner eller professionshøjskoler er forpligtet til at holde sig inden for de seks udviklede forløb. Det er alene puljevejledningens 19 temaer, der afgrænser forløbene indholdsmæssigt. Læs mere [her](#).

5. Prøveseminarer afholdes igen til foråret

I november 2019 afholder STUK prøveseminarer fem forskellige steder i landet, hvor ca. 600 FGU-lærere (og ledere) deltager. På seminarerne vil deltagerne få information om prøveformerne på FGU og indgå i faglige drøftelser om prøverne.

Der har været stor efterspørgsel efter og interesse for seminarerne, og derfor afholdes lignende seminarer igen i foråret 2020. Informationer om tid og sted udmeldes til FGU-lederne i december 2019.

6. Indsendelse af prøveplaner

Den 1. november 2019 var der frist for alle FGU-institutioner for at indsende prøveplaner til STUK for almene fag og faglige temaer til afholdelse i perioden december 2019 til maj 2020. Styrelsen er informeret om, at ikke alle institutioner endnu er klar med prøveplaner, og derfor har institutionerne indsendt informationer om de prøver, som pt foreligger i perioden. Prøveplanerne skal bruges til at udpege hold til særlig censur.

Institutionerne vil få besked om udpegningen senest den 15. november 2019.

7. Trivselsmåling på FGU er udskudt

Børne- og undervisningsministeren har sammen med FGU-aftalekredsen besluttet at udskyde trivselsmålingerne på FGU til foråret 2020 for at have mulighed for at kigge nærmere på indholdet i målingerne. Styrelsen vil informere nærmere om dette arbejde i kommende nyhedsbreve.

8. FGU-institutionernes hjemmesider

På baggrund af regelgrundlaget er der en række oplysninger, som FGU-institutionerne har pligt til at have på deres hjemmesider. STUK har udarbejdet en tjekliste, som giver overblik over de forskellige elementer, som skal ligge på FGU-institutionernes hjemmesider. Foruden tjeklisten er der udarbejdet en vejledning, som udfolder de enkelte dele.

Du kan finde tjeklisten og vejledningen [her](#).

9. Rejsepulje til studieture til Færøerne og Grønland

FGU-institutionerne har nu mulighed for at ansøge en rejsepulje, som skal understøtte, at elever kan komme på udvekslingsophold i Færøerne og Grønland. Formålet er, at give danske elever kendskab til klima, historie, kultur,

sprog, samfundsforhold og natur i de øvrige dele af rigsfællesskabet.

Frist for indsendelse af ansøgning er den 25. november 2019 kl. 12.

Du kan læse mere om puljen, og hvordan du ansøger [her](#).

10. Inspiration fra sektoren

"Inspiration fra sektoren" er et fast indslag i nyhedsbrevet, hvor historier, idéer og erfaringer deles på tværs af sektoren for at give inspiration. Hvis du har en idé til en god historie fra din institution, er du velkommen til at skrive til Cecilie.Kofod.Trampedach@stukvum.dk.

I denne udgave af nyhedsbrevet sætter vi fokus på, hvordan to lærere på FGU-skolen i Holbæk har oplevet deres første tid på FGU.

"Jeg brænder bare for den her målgruppe og for at gøre en forskel"

Den 1. august 2019 startede livet som FGU-lærer for Signe og Merete, da en hverdag på henholdsvis ZBC og VUC blev skiftet ud med en ny hverdag på FGU-skolen i Holbæk, der er tilknyttet FGU Nordvestsjælland. Forventningerne var høje, og selv om opstarten har budt på mange forandringer, er de to FGU-lærere enige om en ting: de brænder for de unge elever på FGU.

Et nyt fokus på praksisbaseret undervisning

En af de største forandringer ved at starte som FGU-lærer har for Signe og Merete været, at de i langt højere grad skal tænke praksis ind i undervisningen. De beskriver begge, at de som lærere på FGU nu bliver nødt til at gribe tingene an på en ny måde: *"For at få praksisdimensionen med ind i undervisningen har jeg tænkt mere i projekter og emner. Så det er noget med at komme ud og bruge de værktøjer, eleverne lærer til noget i praksis. Til at skabe noget og udvikle noget. Det kunne være en film, nogle portrætter eller noget, de selv udvikler,"* fortæller Signe, der underviser på agu i dansk på 9. klasses niveau.

Signe og Merete fortæller, at de på nuværende tidspunkt har brug for at afholde forskellige undervisningsforløb, før de føler sig helt klar til at arbejde tværfagligt og udfolde deres ideer: *"Mange af ideerne opstår midt i forløbet. Nu har jeg lige kørt et forløb om kroppens opbygning over 3 uger, hvor jeg tænker, at det kunne være fedt at få noget dansk ind over og noget mere matematik. Men det ser jeg først nu,"* fortæller Merete, som underviser på pgu i temaet 'Omsorg og sundhed'.

Selv om arbejdet med praksisbaseret undervisning stadig er i opstartsfasen, ser Signe og Merete frem til at arbejde mere tværfagligt og håber, at det kan være med til at udvikle dem som lærere: *"Det her med at få produceret noget og få meget mere gang i det tværfaglige, det er her, hvor jeg tænker, at vi som undervisere også får mulighed for at rykke os og udvikle os,"* fortæller Merete, hvortil Signe fortsætter: *"Ja, det er også noget af det, der er tiltalende ved at være med til at starte FGU op. At man selv får lov til at sætte nogle fodaftryk undervejs."*

Stærke relationer i den helhedsorienterede undervisning

Udover praksisbaseret undervisning har den helhedsorienterede undervisning også været en forandring for både Signe og Merete. Signe forklarer, at den helhedsorienterede undervisning giver god mening, selv om det til tider også kan være udfordrende: *"Det her med at tænke helhedsorienteret og tage udgangspunkt i hver enkelt elev, hvor han eller hun nu er henne, giver rigtig god mening. Og det er selvfølgelig en udfordring som underviser. Men det giver også nogle større rammer og mere frie tøjler til at skabe noget, der er mere relevant for dem, og som de kan bruge ude i virkeligheden."* Ifølge Signe er noget af det bedste ved den helhedsorienterede undervisning desuden, at den giver eleverne mulighed for at være sig selv, uden at blive sat i kasser og bokse, som de måske tidligere har oplevet.

I forlængelse heraf nævner Merete, hvordan hun ser

gode relationer til eleverne som en vigtig del af arbejdet som FGU-lærer: *"Jeg tænker, at jeg bliver nødt til at gribe tingene anderledes an. Jeg tænker, at noget af det vigtigste er, at få dannet nogle gode relationer til eleverne, inden vi egentlig tager fat på det faglige."* Ifølge Merete danner de gode relationer nemlig grobund for, at hun som underviser kan forstå eleverne og møde dem, hvor de er.

Både Signe og Merete er enige om, at den største drivkraft for dem som FGU-lærere er arbejdet med eleverne: *"Jeg brænder bare for den her målgruppe og for at gøre en forskel,"* fortæller Merete, hvortil Signe fortsætter: *"Ja, absolut. Det er for mit vedkommende hele konceptet om at gøre en forskel. At vi får de elever, som ikke har klaret det andre steder, med videre ud i arbejdsmarkedet og uddannelsessystemet. Det er også de unge, jeg brænder for, og det her med at skabe relationer."*

Fremtidens FGU

På trods af stort engagement fra både Signe og Merete har opstarten på FGU også budt på udfordringer: *"Både Signe og jeg vidste jo godt, at det her, det kører nok ikke lige på skinner fra starten. Så det betyder noget, at vi godt har vidst, at der ville komme bump. Vi vidste godt, at der ville være nogle udfordringer, og dem har vi så taget op,"* fortæller Merete. Udfordringerne har dog ikke afholdt de to lærere fra at gøre sig tanker om fremtidens FGU, som Signe fortæller: *"På trods af de opstartsvanskeligheder vi har haft, når man så kigger lidt ud i fremtiden, så kan vi jo se, at det vi laver giver god mening. Og det bliver rigtig godt. Så det bliver spændende at sidde om et år og kigge tilbage."*